

PLF-mytt

PERSON- och LOKALHISTORISKT FORSKARCENTRUM OSKARSHAMN

Ordföranden har ordet

Nu är höstens aktiviteter i gång för fullt. Första träffen för min del var i Kristdalas bibliotek. Jag var där under Kristdaladagen och visade besökare hur det går till att söka i PLF:s databas, som nu finns tillgänglig där. Det kom många besökare under dagen så tiden för visningen blev inte så lång för var och en. Är det någon som känner att de inte klarar av att söka i basen själva så hör av er till mig så hjälper jag er att komma i gång.

I slutet av augusti var det dags för släktforskar dagarna i Borås. Jag sänder ett varmt tack till arrangörerna för en mycket trevlig och givande helg. Tyvärr är det så att de som deltar i konferenserna på fredagen inte kan följa med på bussutflykterna. Men vi fick en fin kompensation på fredagskvällen, då det bjöds på guidning i textilmuseet. Mer om släktforskar dagarna finns att läsa här i bladet.

I början av oktober besökte jag Vimmerby-Hultsfreds Släktforskarförenings temadag i Vimmerby. Där hölls flera föreläsningar och det fanns även tillfälle till anbyte. Mycket intressant och väl framfört var Eibert Einarssons föreläsning om Husarer i allmänhet och Smålands Husarer i synnerhet.

Flera aktiviteter väntar oss längre fram i höst. Den 9 november är det kulturnatt i Oskarshamn. PLF kommer att vara i Oskarshamns bibliotek för att hjälpa intresserade nattvandrare att hitta sina rötter i databasen.

Ur innehållet

Kallelse till föreningsmöte.....	2
Äntligen - husförhörslängden klar.....	3-4
Husförhörslängden på CD-rom.....	4
Läsövning.....	5
Identifiering av bild.....	5
Humlenäsboken.....	6
Ur Sevede härads tingsprotokoll.....	7
Fogdars vedermodor under Dackefejden...8	
USA-resan som fick avbrytas.....	9
Nya medlemmar.....	10
Det händer i PLF.....	11
Föreningsträff i Västervik.....	11
Släktforskar dagarna i Borås.....	11
Uppdaterat i databasen.....	12
Lösning till läsövning.....	12

Husförhörslängden för Döderhults socken klar.....sid. 3-4

Vi har öppet i PLF-lokalen på måndagskvällar mellan klockan 18.00 och 20.00 fram till och med sista måndagen i november. Därefter har vi uppehåll. Vi öppnar åter måndagen den 14 januari. Alla är välkomna till oss för att lära sig söka i databasen. Vi har också en hel del mikrofilmer och annan litteratur som kan vara till hjälp i er släktforskning.

Vi ses den 24 november då PLF har föreningsmöte.

Barbro Sander

Kallelse

Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum
håller föreningsmöte
lördagen den 24/11 kl. 10.00
i Logelokalen, StoraTorget 5, 2 tr., Oskarshamn

Mötesförhandlingar

Christina Dannesäter berättar om bydokumentationen i Högsby.
Du kan läsa om Christina och hennes dokumentation i PLF-nytt nr 54.

Det blir även möjlighet att söka i databasen

PLF:s styrelse och uppdrag under verksamhetsåret 2001/2002

Namn	Uppdrag	Telefon	E-post
Barbro Sander	ordförande	0491 - 750 30	049175030@telia.com
Anders Thunberg	v. ordförande	0491 - 766 411	anders.0491766411@telia.com
Birgitta Drehmer	sekreterare	0491 - 157 41	birgitta.049115741@telia.com
John-Olof Dillström	kassör	0491 - 919 22	
Sam Blixt	dataansvarig	0491 - 151 28	samblixt@algonet.se
Britt Maria Ekstrand	ansvarig för brevfrågor	0491 - 186 55	bm.ekstrand@telia.com
Anders Rotviker	materielfrågor	0491 - 620 11	anders.rotviker@telia.com
Christina Dannesäter	styrelseledamot	0491 - 240 47	gillberga@hogsby.se
Elenore Svensson	styrelseledamot	0491 - 147 37	eleanor.svensson@swipnet.se
Roger Axelsson	suppleant	08 - 32 58 20	rax@hem.utfors.se
Curt Holm	suppleant	0491-138 04	majviolah@ebrevet.nu
Maj Holm	suppleant	0491-138 04	majviolah@ebrevet.nu

PLF-nytt, medlemstidning för Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn.
Utkommer fyra gånger per år. Upplaga omkring 1200 exemplar.

Manus till artiklar och andra skriftliga bidrag sändes till

PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN.

PLF har numera också en hemsida. Du kan enklast nå den genom adressen **come.to/plf**.

Bidrag kan också sändas till e-postadress: **plf.oskarshamn@post.netlink.se**

Utdrag ur artiklar får göras med angivande av källa och författare.

PLF-nytt nr 60 utkommer den 30 januari 2002.

I redaktionen: Anders Thunberg (se ovan). Curt Holm och Maj Holm (se ovan).

Äntligen - husförhörslängden är klar!

Den ursprungliga längden

Döderhults sockens första husförhörslängd upprättades på hösten 1766. Den som kunde ta åt sig äran av fullgörandet av denna grannliga uppgift var församlingens dåvarande kyrkoherde Carl Sundberg, som på hösten nämnda år genomförde de första kända husförhören med Döderhults sockenbor. För att underlätta tillvägagångssättet indelade han socknen i 17 husförhørsrotar med ett varierande antal gårdar i varje rote. Förutom ”Sochnens Ämbetsmän” med Fredriksfors bruk stod två platser utanför roteindelningen, nämligen Döderhultsvik och kyrkoherdebostället i Rödsle med tillhörande ägor.

Sundbergs husförhörslängd användes fram till slutet av 1790-talet, en ovanligt lång period för en enda bok. Som vi strax ska se, blev också slutprodukten tämligen kaotisk, vilket knappast undgått släktforskare med rötter i Döderhult. 1797 började antalet anteckningar i längden avsevärt minska, och 1798 gjordes de sista, sporadiska noteringarna. En ny husförhörslängd upprättades först 1807, vilket betyder att ingen längd, åtminstone ingen för eftervärlden känd sådan, fördes under åren 1799-1806.

Förutom utrymmen för person- och ortnamn innehåller 1766 års originallängd en nästan oanvänd kolumn för födelseår och en betydligt mer utnyttjad sådan för vederbörandes ålder 1766. Därefter följer ett flertal spalter för husförhörens olika ämnesområden, såsom läsning, Tio Guds bud, trosbekännelsen, nattvarden m m.

Fram till 1774 var husförhørsboken både lättolkad och tämligen felfri, men detta år inträdde en försämring av längdens läsbarhet. Sundberg började nu nämligen fundera i andra banor och skrev i de ovannämnda spalterna för församlingsbornas kristendoms-kunskap in årtalen 1774, 1775 o.s.v. till och med 1780. I dessa nytillkomna årtalskolumner hade kyrkoherden tänkt sig redovisa bl.a. församlingsbornas kunskaper i katekesens 1:a – 5:e huvudstycken, men systemet tillämpades aldrig konsekvent. Uppenbarligen hade Sundberg svårt att hitta en tillfredsställande utformning av husförhörslängden.

Carl Sundberg avled 1782 och efterträddes samma år av kyrkoherde Peter Reen. Denne hade gjort eftervärlden en ovärderlig tjänst om han lagt upp en helt ny längd, men så blev inte fallet. Med Reens inträde på socknens scen inleddes i stället ett be-

gynnande kaos i husförhörslängden. Vid denna tiden började det nämligen bli ganska trångt i boken, varför Reen skrev varhelst ledig plats fanns att tillgå, en frestelse som Sundberg aldrig fallit för. På trängselns konto skrevs t.o.m. en del familjer under fel hemman eller torp, vilket självfallet kan vara förödande för en släktforskare.

Omkring sex personer, kyrkoherdarna Sundberg och Reen inkluderade, har fört anteckningarna i 1766 års husförhörslängd, och för varje notering blev längden alltmer svårläst, svårtolkad och fylld med felaktigheter av flera slag. De av Sundberg ursprungligen antecknade personnamnen står längst upp på respektive sida – inhyses-hjonen undantagna; de skrevs längst ned – men i övrigt blev namnen med åren inte alltid noterade i tidsföljd, vilket givetvis försvårar tolkningen. Vissa extremt kladdiga sidor utgör rena skräckexemplen och kan få den mest garvade släktforskare att resignera och fundera på annan fritidssyssla.

Den är ingen överdrift att påstå att Döderhults husförhörslängd för året 1766 har varit impopulär bland släktforskare.

In på scenen: PLF

Det var i detta läge som en släktforskarcirkel i Oskarshamn under ledning av Gunnar Källenius och med Sam Blixt som dataexpert beslutade ge sig i kast med den nödvändiga rekonstrueringen av den till synes hopplösa husförhörslängden. Arbetet gick under namnet ”Döderhultsprojektet” och övertogs 1987 av det nybildade PLF. Projektledningen överlämnades senare till undertecknad, och Ann-Charlotte Thunberg övertog efter hand ansvaret för att hålla projektet med lämpliga dataprogram.

Rekonstruktionsarbetets målsättning har varit:

- att göra befintliga anteckningar i längden läsbara och lättolkade
- att komplettera längden med uppgifter om födelsetid och –ort, tidpunkt för vigsel, dödsfall och dödsorsak, samt uppgifter om in- och utflyttning
- att komplettera längden med saknade personer
- att placera familjer och enstaka personer i kronologisk ordning
- att komplettera med sidohänvisning till församlingsbornas överflyttning till 1807 års längd, varigenom en persons vidare öden lätt kan följas i sistnämnda bok

- att korrigera felaktigheter
- att förlänga längdens giltighetstid att även omfatta 1799-1806, under vilka år ingen känd husförhörslängd existerat i Döderhult. Genom denna åtgärd igenfylldes glappet mellan de två längderna, och den rekonstruerade versionen omfattar således perioden 1/1 1766 – 31/12 1806
- att sälja den rekonstruerade längden till allmänheten

För att förse längden med ovan beskrivna kompletteringar och korrigeringar har i huvudsak följande källor använts:

- Födelse-, vigsel- och dödeböcker för Döderhults socken
- I viss omfattning födelse-, vigsel- och dödeböcker för övriga socknar i mellersta delen av Kalmar län
- Mantalslängder för Döderhults sn
- Bouppteckningar för Stranda härad
- 1766 års husförhörslängd
- 1807 års husförhörslängd för att säkerställa korrekt avslutning av 1766 års rekonstruerade längd.

Det huvudsakliga arbetet med den rekonstruerade längdens framställning försiggick i en flerårig studiecirkel, inledningsvis hos Studieförbundet Vuxenskolan, avslutningsvis hos TBV. Därefter följde en tidskrävande datainmatning med hjälp av ett av PLF egenhändigt framställt specialprogram, åtföljt av en lika tids- som tålmodskrävande kontrolläsning av det inmatade materialet. Där dög inga stickprov utan hela socknen kontrollästes, ett arbete som tog åtskilliga månader i anspråk. Ofrånkomliga felinmatningar korrigerades varpå följde en ny kontrolläsning av korrigerade poster.

Gåtfulla felaktigheter med plötsligt omkastade sidor, rader som försvunnit, blanka sidor, bönder som tappat halva familjen, hela gårdar som försvunnit m.m. prövade tålmodet och höll det hägrande slutmålet på ett till synes ointagligt avstånd.

I början av 2001 var så äntligen den motsträviga längden färdig. Att få till stånd en pappersutskrift är av tekniska skäl omöjligt. I stället finns nu längden med tillhörande förklaringar, innehållsförteckning m.m. på CD-romskiva och säljs hos PLF.

Magnus Ekstrand

Döderhults socken 1766–1806 är en CD-romskiva som innehåller en rekonstruerad husförhörslängd för Döderhults socken i Kalmar län, omfattande åren fr.o.m. 1766 t.o.m. 1806. Skivan ges ut av Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn (PLF), Box 23, 572 21 Oskarshamn. Den ”riktiga” husförhörslängden, det svårtolkade originalet, som utgör stommen i föreliggande arbete, omfattar åren fr.o.m. 1766 t.o.m. cirka 1798. För resterande år fram t.o.m. 1806 har ingen husförhörslängd existerat i Döderhults socken. Den rekonstruerade versionen fyller här alltså upp en lucka, som länge vållat släktforskare huvudbry.

Döderhults socken 1766-1806 är lika lättläst som denna text. Med sin tydlighet och lättillgänglighet bör den vara en självklarhet för varje släktforskare med anor i i Döderhults socken.

Netscape 4.7 - möjligen även 4.5 - är det program vi rekommenderar för användandet av denna CD-romskiva. Netscape 6.0 är för långsamt, så även Explorers olika program.

Följande personal vid Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn (PLF), besvarar gärna frågor om Döderhults socken 1766-1806:

Datatekniska frågor:

Anne-Charlotte Thunberg, 0491-76 64 11
eller Sam Blixt, 0491-151 28.

Husförhörslängdens innehåll:

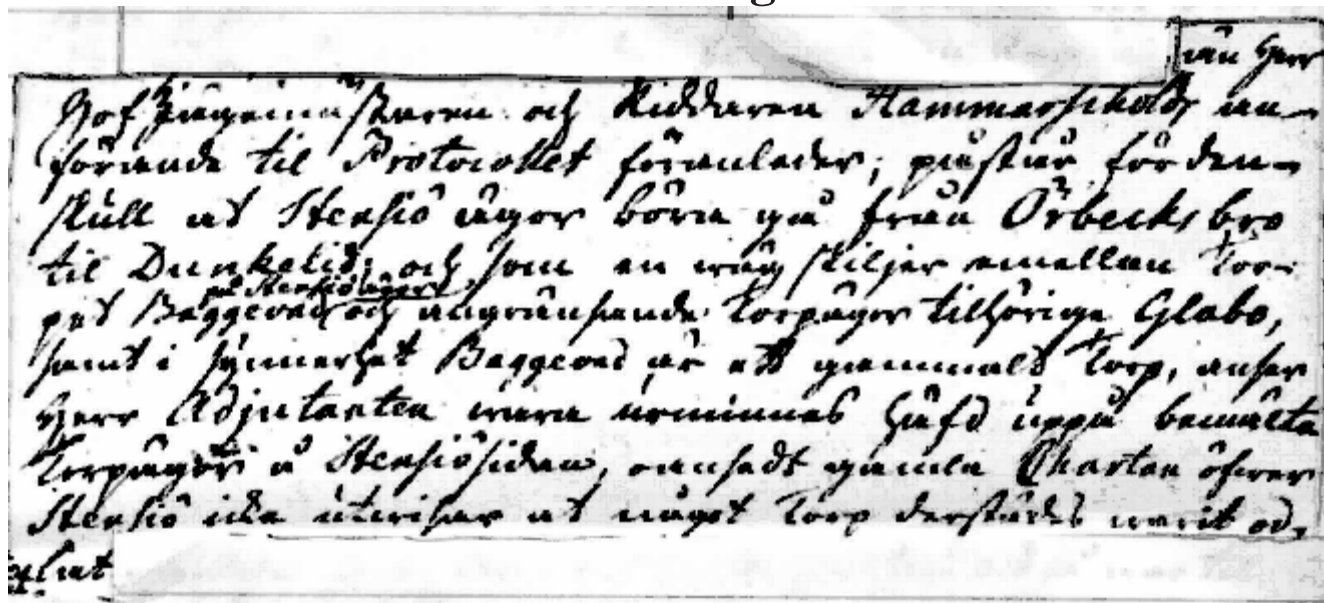
Magnus och Britt-Maria Ekstrand, 0491-186 55.

Distributionsfrågor och beställning av ytterligare material Magnus Ekstrand, 0491-186 55.

Allmänna frågor om PLF:

Barbro Sander, 0491-750 30.

Läsövning

Lösning finns på sidan 12

Vet Du något om denna bild?

Bröllop i Målilla eller Mörlunda? Min faster Astrid f. 1895 är nr 2 i mellanraden i vit klänning från vänster. Kan det vara prosten André med fru Emmy längst fram till vänster? Hoppas någon känner till huset? Min farmor Emma f. Rosell, 1856 i Mörlunda, farfar Karl Johan Nilsson f. 1853 i

Åssjögle, bofasta i Målilla by. Fotot kan vara taget omkring 1915.

Gunnel Johansson c/o Lövagård

Tvååker 47

430 10 TVÅÅKER

Telefon: 0340-404 55

Birger Einarsson berättar om Humlenäsboken

På föreningsmötet den 1 september berättade Birger Einarsson under rubriken "Hur en släktbok blir till" om den nyligen utgivna Humlenäsboken, som han skrivit tillsammans med sin systerson Roger Axelsson. Han började med att påpeka, hur viktigt det är, att intervjua äldre personer, som ännu lever, och att ta hand om gamla fotografier, och då inte glömma att identifiera personerna, medan det fortfarande finns levande, som känner igen dem. Sedan gäller det att se till att materialet inte försvinner. Ihopsamlat material hamnar alltför lätt i en container och går förlorat för alltid.

Det var bl.a. för att undvika detta, som han skrev boken. Roger tog hand om tiden från 1850 och bakåt, medan han själv koncentrerade sig på den senare epoken. Boken handlar om Kristdala socken och framför allt om Malghult, som är den största byn i socknen. En med datorhjälp rekonstruerad akvarellmålning visar, hur byn såg ut på 1870-talet, och man förvånas över den mängd av hus, som fanns där på den tiden. Författaren kallar Malghult för "de många skiftenas by", och när man ser sammangyttringen av hus förstår man, att behovet av skiften var stort. Liksom i nästan alla byar i hela Sverige var emellertid svårigheterna nästan oöverstigliga. Enligt lagen räckte det med att en bonde begärde laga skifte, för att hela byn skulle skiftas. Bönderna var oeniga och träorna många. I Malghult började striden 1822 och varade i ungefär hundra år. Författaren ger en god inblick i den skiftesproblematik, som så hett satte våra förfäders sinnen i brand på 1800-talet.

Huvudpersonerna i boken heter Nancy och Karl Axel Olsson, och för deras ättlingar är naturligtvis boken en guldgruva. Stamlistor och fotografier på berörda personer finns det gott om. Som alltid i sådana här sammanhang har boken också ett allmänligt intresse. Amerikabreven t.ex. ger en fin inblick i emigranternas motiv och vedermödor. Den språkligt intresserade kan också studera deras dialektord och stavning, men framför allt får vi återuppleva deras vardagliga bekymmer.

Mycket intressant material har författaren hittat i undantagskontrakten. De var ofta en tung börda för

dem, som köpte en gård. Kontrakten var mycket detaljerade, och i boken får vi några exempel på hur de kunde se ut. In i minsta detalj beskrivs, vad köparen varje år måste avstå ifrån till säljaren. Man kan ana, att även detta orsakade irritation mellan de berörda.

I ett kapitel tar författaren oss med på en historisk resa, som börjar när sjön Hummeln bildades någon gång för 600 milj. år sedan. Då föll troligen en stor meteor ner och bildade den fördjupning, som nu är en sjö. Kraterhålet var ursprungligen flera hundra meter

djupt, och i dag återstår ca 60 meter av detta. Av det uppsprängda innehållet skapade förmodligen inlandsisen den kalkstensås, som nu finns söder om sjön, och som många forskare intresserat sig för. Om detta och mycket annat av historiskt intresse berättas i boken.

I slutet av boken har författarna samlat de minnen från bygden, som ännu finns kvar hos de gamla. Här kan vi läsa om en oförglömlig julhelg 1875, där det mycket detaljerat berättas om en orrjakt, och alla de bestyr människorna hade inför julhelgens kyrkobesök. Minnen från den svåra torksommaren 1868 och den svältkatastrof, som då följde, finns också med. Dramatiska händelser som juldagsmordet 1812 och ett svartsjukedrama utanför Källsborg finns fortfarande kvar i äldre människors medvetande. Där finns också ett speciellt kapitel om det matematiska underbarnet Olof Djerf, en överdängare i konsten att räkna i huvudet. Långt före luftskeppens och flygkonstens tid försökte han hålla sig svävande i luften. Tiden var emellertid inte mogen ens för Olof Djerf. Experimenten slutade antingen på en gödselhög eller en rishög. Som de flesta original var han också en stor spjuver, som berikade bygden med sin knepiga och underfundiga humor.

Med utgåvan av Humlenäsboken har författarna utökat den rika flora av bygdeböcker, som nu står till en intresserad allmänhets förfogande. Inte minst släktforskarna bör känna tacksamhet för, att det finns så många skribenter, som är beredda att dela med sig av sina forskarmödor.

Anders Thunberg

Ur Sevede härads tingsprotokoll den 11 jan. 1861

§ 83

Till innevarande ting hade krlm (kronolänsman) C.W. Andersson på tjenstens vägnar utfärdat kallelse å Björk sebo (Vena socken) åboer med påståendet om ansvar å dem, för det de efter snöfallet natten mellan den 17de och 18de December 1860 icke verkställt plogning av det å dem Hvena Wägen tilldelade vägstycke. Och wid upprop för behandling af detta mål inställde sig åklagaren samt af sde (svarandena) åboarne Nils Svensson den yngre, Jonas Nilsson, Erik Nilsson och Nils Albrechtsson personligen, jemväl förande talan för öfrige åboarne Nils Peter Svensson, Per Johan Persson, Lars Larsson, Nils Jonsson och Lars Magnus Andersson, enligt skriftlig bewittnad fullmakt af denna dag.

Sde, i målet hörde, medgåfo, att omförmälde natt fallit mycket snö, så att plogning onekligen erfordrats, men att sådan omedelbart icke varit företagen ännu klockan nio på morgonen den 18 December 1860, utan börjats först emellan klockan nio och tio på förmiddagen; och sade sden Erik Nilsson, att plogningen blifwit företagen ett par timmar för sent, hwilket dock varit Byordningsmannen Jonas Nilssons fel, det denne jemnväl erkänt; åberopande sde för öfrigt följande nu ingifna och upplästa skrift:

till Sevedes häradsrätt

Stämde af här kronolänsman Andersson för försummat snöplogning få undertecknade såsom alldeles oskyldige till denna förmentta försummelse härmed i ödmjukhet uplysa om verkliga och sanna förhållandet i denna fråga. Natten före åtallade tillfället föll temligen mycket snö dock icke så mycket att det var hinderligt för framfarten synnerligast som flera bönder tidigare på förmiddagen foro fram förbi biörk sebo uttan att klaga öfver något hinder; men icke desto mindre ansåge vi lämpligt att ploga vegen och ginge därför till bymannen Jonas Nilsson hvilken icke allenast hade ploget omhand uttan äfven ålåg att vid detta tillfälle verkställa plogningen; vid ankomsten till honom höll han på med att slakta ett svinkreatur och ville icke lemna detta arbete förrän han slutatt, samt påstod dett icke vore så brått att den stund (? det tog) folk lätt och leditt färdades förbi uttan att klaga öfver vegen. gamla ploget var söndrig och oduglig och den nya hade bymannen innlåst utti en källna och då han icke gaf sig tid att öppna källnan villi vi icke hållre vållföra oss därpå när vi emelertid uttfinge ploget, plogade

vi gennast dock hade härr kronolänsmannen hunnit före oss på vegen och dymedelst ansett sin pligt binda att stämma ehuru oskäligt dett än var, vi hemställa till domstolen om icke vi likvell bör från ansvar befrias vid nu upplyst förhållande samt bymannen som vållat hella obehagett ensam bötta varför vi bestrida emellertid stämningens påstående emot oss och yrka befrielse derifrån på angifvna sanningsenliga grund.

biörk sebo den 10 januari 1861

(namnunderskrifter saknas)

Åklagaren ansåg alla sde böra ansvara för åtalade förseelsen, eftersom de alla underlåtit att ploga, samt yrkade, att sde måtte, bäst de gitta, hålla sig till Byordningsmannen; Och lofwade Hds Ren (?) att vid tingets utslag meddela.

Utslag

gifwet den 6 mars 1861

Enär sde åborarne frivilligt inför Rätta widgått, att de, efter mycket snö fallit natten emellan den 17 och 18de December 186, som gjorde plogning behöflig, underlåtit att sådan i tid sistnämnde dag företaga, samt sde eftergifvenhet att vänta med plogningens verkställande, till dess den ene af dem Byordningsmannen Jonas Nilsson hunnit afsluta påbörjat slagande av gris, icke kan lända sde till ursäkt; ty profvar Hds Rth, med stöd af Kongl. Brefwet den 10 Maj 1815, rättwist döma Sde att hwar för sig böta fem rdr rmt, till treskiftes emellan Kronan, Häradet och Åklagaren.

Fråga: Kan någon redogöra för grunderna för delningen av bötesbeloppen?

Del av böterna kunde också gå till de fattiga i den socken, som den bötfälde tillhörde.

Vänliga hälsningar
Gösta Larsson

Adress: Gösta Larsson
Fallhult
577 91 HULTSFRED
tel. 0495-620 40

Redaktionen tackar Gösta Larsson för detta bidrag och hoppas att i framtiden kunna publicera fler liknande artiklar från våra läsare.

Fogdars vedermödor under Dackefejden

av Maj och Curt Holm

År 1542, då Dackefejden pågick, hade fogdarna givetvis svårt att driva in Kronans fordringar. Här följer ett utdrag ur Sandshults rättardömes redovisning för 1542.

Landgilles smör 9 tunnor, 1½ lispund

-"- kor 3 st

-"- ål 2 tunnor ½ färding

-"- torsk 1½ tunna

Fogdehästar 122 st

Hushästar 57 st

Kungshästar (vart 3:e år) 57 st

Ems kvarntull: Rågmjöl 3 skäppor, bjuggmjöl 3 skäppor.

Ligger ock ett laxafiske vid Emben, som räntar där- efter som laxen går till om året. Men anno -42 ficks där ingen lax, ty tjuvarna hugger upp dammen så att dammarna icke kunde brukas.

Furö och Älö, mulbetesarrende: smör 1½ lispund

Ålaverket, lega: smör ½ lispund

Torsktullen vid Furö uteblev på grund av det små- ländska tjuveriet.

Desslikes honung, lax och skavelfläsk, saköres- penningar, silver och oxar, städselöres penningar, silver och oxar, ty dessa persedlar bekänner han sig inte uppburit hava på detta år för det småländska tjuveriets och upprorets skull.

För att ytterligare klarlägga hur fogden och hans organisation fungerade har vi här en beskrivning av

Sandshults rättardöme 1543, Kungl. Maj:ts egna arvegods

Däruti äro 41 landbor. Item 40 av dem äro boendes uti Döderhults socken och en uti Misterhults socken. Desslikes är uti detta rättardöme tre skattelag och äro 5 bönder uti vart skattelag och göres av vart skattelag en ko. Så löper uppå landbonde vart 5:e år en skatteko, som längden härefter bevisar.

Item så äro 26 landbönder uti detta samma rättar- döme, som icke äro uti skattelag. Icke heller göra de någon ko ut och det haver varit av ålder.

Årliga räntan

Landgilles smör: 9 tunnor 1½ lispund

-"- kor: 3 st.

-"- ål: 2 tunnor ½ fjärding

-"- torsk: 1½ tunna

Hålla ock 22 av föreskrivne landbor vardera årligen 4 fogdehästar, 2 hushästar och vart 3:e år 2 kungshästar. Desslikes äro ock 13 av föreskrivne landbor som hålla årligen 2 fogdehästar, en hus- häst och vart 3:e år en kungshäst.

Sammaledes äro ock 4 som hålla årligen 2 fogde- och ingen annan gästning och 2 landbor, som ingen häst håller.

Löper:

Fogdehästar 122 st.

Hushästar 57 st.

Kungshästar (v. 3:e år) 57 st.

Item är ock uti samma rättardöme en kvarn, be- nämnd "Emba Quarn" och och räntar den, efter- som tullen kan årligen falla till, men anno -43 blev uppburet av samma kvarn.

Tullrågmjöl 2½ spann 3½ skäppa

Tullbjuggmjöl 2½ spann 3½ skäppa

Och hålles ingen fodring av förbemälte kvarn.

Ligger ock ett laxafiske vid Emben, som räntar allt eftersom laxen går till om året. Anno -43 ficks därav:

Saltgrön lax 1 tunna

-"- sik ½ -"-

Spickelaxar 89 sidor.

Item är ock uti samma rättardöme 2 öar, nämligen Furö och Älö, vilka landbönderna leja för mulbetets skull. Ock gives därav årligen landgilles smör 1½ lispund.

Item är ock ett ålaverke uti föreskrivne rättardöme liggandes vid Malgerahult och utgöres årligen i lega därav:

Landgilles smör ½ lispund.

Item den torsk som utgöras plågar i tullar fiskarna vid Furö för det fisket där. Det blev intet uppburet det året anno -43, förty det djärvdes icke höra till samma fiske för det småländska upprorets skull.

Desslikes honung och vax bekännes kan sig icke uppburit hava på det år anno -43, förty Kungl. Maj:ts folk och Dackarnas parti bien förött hava.

Saköres penningar 16 mark

Sköflings -"- 8 mark

Saköres silver 4 lod

Saköres oxar 5 st.

Sköflings oxar 3 st

Skavelfläsk 9 sidor

Item för 4 tunnor 9 lispund, 8½ markpund 13 markpund landilles smör (2 mark ört/lispund), vilket bönderna själva löst hava löper penningar:
146 mark 2 öre

Item är sålda för penningar 3 tunnor 11½ lispund 13 markpund langilles smör (2½ mark.ört/lispund), löper:
151 mark

Item för 2½ spann 3½ skäppa tullrågmjöl (2½ mark 1 öre/spann) 9 mark.

Item för 2½ spann 3½ skäppa tullbjuggmjöl (2 mark/spann) 6½ mark 1½ öre.

Item för 112 fogdehästar (3 öre/häst) = 56 mark
Item för 52 hushästar (3 öre/häst) = 26 mark
Summa penningar 395 mark ½ öre.

Maj och Curt Holm

USA-resan som fick avbrytas.

Klockan fyra på eftermiddagen den 11 september 2001 satt jag på min plats i Air Franceplanet på Charles de Gaulle-flygplatsen i Paris.

I högtalaren meddelades att flygningen var inställd på grund av en terrorattack i New York. Hade just tänkt att nästa gång planet landar, är jag i Chicago, USA. Nu tänkte jag att det måste vara en mardröm.

Efter tio minuter fick vi lämna planet och vänta på vårt bagage ett par timmar. Därefter fick vi byta ut våra biljetter från Paris-Köpenhamn den 23 september till den 12 september. Vi övernattade på ett hotell tre mil nordost om Paris.

Med på resan var Anna-Lena Hultman, Ingrid Nilsson, Annika Otfors, Ted Rosvall och jag själv från Sveriges Släktforskarförbund, Olof Cronberg från DIS, Carl-Johan Ivarsson, Värmlands Släktforskarförening, Charlotte Börjesson, Släktdata, Lena A Löfström och Helena Nordbäck, Genealogiska Föreningen samt Maude Nyberg och Maria Owén, Migranternas hus.

Vi skulle deltagit i de amerikanska släktforskar-dagarna, detta år i Davenport, Iowa, den 13-15 september. Därefter skulle vi medverkat i ett öppet hus i Rockford, Illinois den 17 september. Jag själv skulle den 22 september hjälpa deltagare i en kurs i Chicago för ättlingar till skandinaver, som utvandrat till Amerika.

För första gången, skulle vi på de amerikanska släktforskar-dagarna, använda oss av modern teknik, såsom databaser, register på CD-skivor och inte minst Internet. Förhoppningen var, att vi med hjälp av dessa resurser skulle kunnat ge de svenskättlingar, som kom till den vår monter, omedelbar hjälp. Om vi inte kunde klara av frågorna själva, så var det tänkt att vi skulle få hjälp av er alla hemma i Sverige.

Lång förberedelse och mycket arbete har på grund av det ofattbara och meningslösa dådet blivit till bortkastad möda. Vi får hoppas att förberedelserna kommer till nytta vid motsvarande eller liknade demonstrationer nästa år.

Sam Blixt

Vill Du köpa CD-romskivan med husförhörslängden för Döderhults socken?

Pris: 300 kr för medlem
400 kr för icke medlem
Tillkommer 25 kr i portokostnad.

Pengarna sätts in på PLF:s postgirokonto nr 40 09 38-7

Skriv på talongen Namn + Adress + att det gäller Döderhultsskivan.

Nytt projekt i PLF. Bouppteckningsregister för Stranda härad.

Ingresserna till alla bouppteckningar i Stranda härad skall läggas in i PLF:s databas.

Är du intresserad av detta projekt?

Kontakta Britt Maria Ekstrand.
Tel. 0491-186 55
eller e-mail, bm.ekstrand@telia.com.

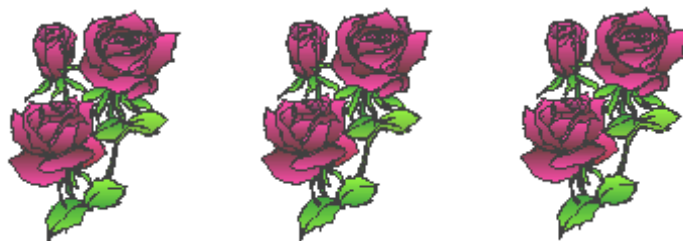
Nya medlemmar i PLF

Nr	Namn	Postadress	Postnr Postort	Telefonnr
1551	Sören Molin	Box 130 31	103 01 STOCKHOLM	0707-64 53 24
1553	Arne Torndahl	Strömsborg	830 04 MÖRSIL	0647-66 10 98
1554	Gösta Lundin	Vitsippsgatan 19	591 72 MOTALA	0141-21 34 57
1555	Berne Engström	Övre Lotsgatan 3 A	570 90 PÅSKALLAVIK	0491-915 70
1556	Bengt Olov Karlsson	Villagatan 11,Ullervad	542 73 MARIESTAD	0501-351 38
1557	Margareta Gårdmark	Bellevuevägen 1	271 32 YSTAD	0411-721 42
1558	Lars Franzén	Turevägen 3	191 47 SOLLENTUNA	08-96 78 99
1559	Anders Svensson	Västerviksvägen 11 B	570 91 KRISTDALA	0491-705 67
1560	Jan Lande	Sundtorp 102	388 92 LJUNGBYHOLM	0480-380 30
1561	Krister Blomstrand	Lekaregatan 3	603 67 NORRKÖPING	011-14 41 44
1562	Anette Rosberg	Midgårdsgatan 3	216 19 MALMÖ	040-15 97 03
1563	Inge Wortzelius	Nyhedsgatan 8	821 31 BOLLNÄS	0278-279 66
1564	Ulf Lundgren	Kristinebergsvägen 2	826 62 NORRALA	0270-149 83
1565	Conny Rooth	Konvaljestigen 10	178 38 EKERÖ	08-560 328 22
1566	Karin Näverå	Östavindsv. 16 B 4 tr	451 61 UDDEVALLA	0522-340 53
1567	Christine Åberg	Smedsbacksgatan 32	115 39 STOCKHOLM	08-663 81 09
1568	Carina Lindestål	Södra vägen 46 A	572 51 OSKARSHAMN	0491-138 64

18 nya medlemmar sedan förra utgåvan av PLF-nytt. Vi hälsar dem välkomna.

**Varför är PLF:s ordförande så glad?
Jo, hon har just fått veta, att
antalet medlemmar i PLF nu är 1 014.**

Efterlysning

Betr. Bötterum, Långemåla

Jag håller på och forskar med utgångspunkt från Sune Engström, född i Staby i Högsby socken och från 1753 gästgivare på Bötterum. Han var gift med Katarina Rosenhagen, och med henne hade han ett antal barn. Barnen finns ju antecknade i födelseboken för Långemåla på sista sidan, men det finns ju ingen husförhörslängd, och följaktligen är det endast via mantalsböckerna, som man kan finna något om barnen, och detta letande är i allmänhet tidsödande.

Jag har klart med Nils, född 1759. En sentida ättling till honom är landshövdingen i Sthlm Ulf Adelson, vidare Peter, född 1749, som en Lars Ekdahl

har lagt ut på nätet, och där de flesta ättlingarna finns upptagna på ett förnämligt sätt.

Men det finns några stycken till, och jag undrar om det finns någon, som forskat kring dessa, som Ni har kännedom om.

Jag vore tacksam få höra från Er, om Ni kan hjälpa mig på något sätt.

Med vänliga hälsningar

Lennart Lilliehorn
Hallbergagatan 57

602 09 Norrköping
tel. 011-31 18 78

E-postadressen är: Lennart.lilliehorn@swipnet.se

Det händer i PLF

Öppethållande i Arbetsstugan

Arbetsstugan är öppen för sökning i databasen och tolkning av svårlästa texter varje måndag mellan kl. 18.00 och 20.00 fram till den 26/11.

Följande medhjälpare står till Ditt förfogande:

5/11 Maj Holm och Anders Rotvikar

12/11 Birgitta Drehmer och Elenore Svensson

19/11 Anders och Anne-Charlotte Thunberg

26/11 Sam Blixt och Christina Dannesäter

Föreningsträff om samarbete

Representanter från TSF, ÖGF, PLF, VHSF och KLGf träffades i Västervik den 29 september för att diskutera ett ökat samarbete och en samordning av programverksamheten. Man kom då överens om att träffar m.m. ska meddelas i varandras tidningar. Som exempel nämnde Holger Kanth TSF-träffen i april och kursveckan i augusti. Den 1 januari och den 1 juli är stoppdagar för föreningarnas vår- resp. höstprogram. Man beslöt också att gemensamt arrangera anbyten och rundturer, där någon berättar om bygden.

En gemensam förtryckt blankett bör finnas vid gemensamma anbyten liksom en lista över vad olika forskare gör och vill veta. Ett dataprogram, Disfor, finns som underlättar, om man vill göra sammanställningar över lämnade foskaruppgifter. En lista över forskare inom respektive område (socken) bör också upprättas, och medlemmarna ska uppmanas att lämna underlag till forskningen genom upprop i de olika tidningarna. En resa tillsammans skulle

Kulturnatten den 9 november

Fredagen den 9 november inträffar den traditionella Kulturnatten i Oskarshamn. I år är det 8:e året i följd, som föreningar, skolor m.m. visar upp sig och sina aktiviteter för kommunens invånare. Begivenheterna äger rum mellan klockan 16.00 och 21.00. PLF kommer också traditionsenligt att medverka med databas och övrig information. Den som är intresserad hittar oss i Biblioteket.

stärka gemenskapen mellan de olika föreningarnas medlemmar, och ett tillräckligt intressant program för detta efterlystes.

Holger Kanth föreslog, att ett gemensamt anbyte ska äga rum i Hjorted i maj 2002 och Sam Blixt förklarade sig vara beredd att visa Geline vid det tillfället. Sam Blixt informerade också om att PLF:s databas kommer på fyra CD-skivor och att arbete pågår med att utforma ett gemensamt sökprogram.

Ytterligare anbyten på hösten 2002 diskuterades, och ett förslag var, att ÖGF skulle undersöka möjligheterna att arrangera ett i Åtvidaberg den 5 oktober. Man beslöt att alla föreningar ska satsa på att delta, och följande kontaktpersoner utsågs. För PLF Anders Thunberg, för TSF Holger Kanth, för KLGf Birgitta Berkemar, för ÖGF Christina Gustafsson och för VHSF Per-Arne Svensson.

Föreningarnas representanter träffas på nytt lördagen den 23 mars 2002 kl. 10.30 i Västerviks Stadsbibliotek för fortsatta överläggningar.

Full fart i Borås

PLF:s sex representanter vid släktforskar dagarna i Borås den 24 - 26 augusti hade bråda dagar. De två datorerna var fullt sysselsatta med att plocka fram anfäder och anmödrar från Kalmar län. Dessutom skulle föreningen representeras på ordförandekonferensen, redaktörskonferensen och inte minst på Riksstämman, där vi hade tre ombud förutom Sam Blixt, som ju tillhör Förbundsstyrelsen. Sam Blixt var upptagen med flera sammanträden bl.a. information om och planering av Amerikaresan. Dessutom sammanträdde Förbundsstyrelsen, och de nya styrelsemedlemmarna Olof Kronberg, Cristina Gustafsson, Sven Johansson och Torbjörn Näs fick visa upp sig. När PLF:s representanter inte var sysselsatta med annat fick man stå vid PLF:s monter och sälja CD-skivor och häften med anknytning till PLF:s verksamhet. Dessutom ville många besökare ha muntlig information om vår förening. Vårt deltagande måste anses vara lyckat.

Uppdaterat i databasen

Datum	För samling	Sockenkod	Födda	Vigda	Döda	Inflytt.	Utflytt.	Husförhör
20010914	Björkö	(BJK)	1800-1832					
20010918	Mönsterås	(MÖN)				1806-1810		
20010926	Lönneberga	(LÖN)						1910-1927
20011002	Hägerstad	(HÄG)	1900-1928	1900-1928	1900-1928			
20011008	Mönsterås	(MÖN)						1838
20011008	Ringarum	(RIN)		1800-1871	1800-1871			
20011010	Halltorp	(HAT)	1927-1930	1927-1930	1927-1930			
20011010	Hagby	(HAG)	1925-1930	1925-1930	1925-1930			
20011010	Voxtorp	(VOX)	1927-1930	1927-1930	1927-1930			
20011010	Augerum	(AUG)			1800-1843			
20011011	Mönsterås	(MÖN)						1833
20011015	Björkö	(BJK)			1750-1832			

Antalet poster i databasen uppgår nu till 3 172 423.

Fråga till läsekretsen.

I gamla handlingar t.ex. ”1397 är Sune i Fallhult faste vid Sevede häradsting” och senare i skattelängder är bara förnamnet angivet på ägarna.

När blev det allmänt bruk att också använda efternamn?

Vänliga hälsningar
Gösta Larsson
Fallhult, Horvagården 2
577 91 HULTSFRED

Ditt inflytande i PLF

Den 24/11 har vi föreningsmöte, den 16/1 har vi styrelsemöte och den 16/2 årsmöte. Vid samtliga tillfällen kan Du lämna in skriftliga förslag, som Du vill att vi ska ta upp till behandling. Använd vår postadress eller vår e-postadress, som Du finner här bredvid.

Lösning till läsövning

än herr hovjägmästaren och riddaren Hammarskjölds anförande till protokollet föranleder, påstår för den skull att Stensjö ägor böra gå från Örbecksbro till Danelid och som en väg skiljer emellan torpet Baggevad och Stensjö ägor och angränsande torp-ägor tillhöriga Glabo, samt i synnerhet Baggevad är ett gammalt torp, anser herr adjunkten vara urminnes hävd uppå bemälda torpägor på Stensjösidan, oavsett gamla kartan över Stensjö icke utvisar att något torp därstädes varit odlat.

Du är alltid välkommen

till våra föreningsmöten och våra arbetspass i Arbetsstugan på måndagskvällarna. Du är också välkommen med bidrag i form av artiklar, efterlysningar och frågor till läsekretsen i PLF-nytt.

Frågor på databasen sänds till
PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

Tel. Arbetsstugan 0491-153 82
Postgironummer 40 09 38-7

E-post:
plf.oskarshamn@post.netlink.se

Du kan också skicka Dina frågor via vår hemsida, som Du lättast når med adressen **come.to/plf**. I databasen hittar Du vårt elektroniska formulär.

Kostnader för brevfrågor.

Vi tar **20 kronor per svar** enligt det särskilda frågeformuläret eller för brev med max fem frågor.

Vi tar **40 kronor för samma tjänster** till icke medlemmar.

Sänd också med ett **frankerat svarskuvert!** Avgifterna för svar på brevfrågor kan sändas in via postgiro eller på annat sätt.

Ange på frågeblanketten Du sänder in, vilket av betalningssätten som använts. Om pengarna sänds via postgiro, så meddela på talongen, vad pengarna är avsedda för.

Det kan ibland uppstå missförstånd om detta.

Nästa nummer av PLF-nytt kommer ut den 31 januari.